

I. Prawo cywilne

Diritto Civile

PRAWO CYWILNE

reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi (art. 1 KC).

DIRITTO CIVILE

Regola i rapporti di diritto civile tra le persone fisiche e le persone giuridiche (art. 1 Codice Civile)

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

Parte Generale

1. OSOBA FIZYCZNA

PERSONA FISICA

kuratela (599–605 KPC) curatela (599–605 CPC)

być pod kuratelą **kuratela dla dziecka poczętego** (art. 599 KPC) Essere sotto curatela per bambino concepito (art. 599 del CPC)

kuratela dla nieznanych uczestników curatela per partecipanti sconosciuti

kuratela dla osoby nieobecnej curatela per persona assente (art. 601, 928 KPC, art. 184 KRO) (art. 601, 928 CPC, art. 184 Codice della Famiglia)

osoba znajdująca się pod kuratelą persona colui che si trova sotto curatela

uchylić kuratelę revocare la curatela

ustanowić kuratora w osobie X costituire il curatore nella persona X

ustanowić nad kimś kuratelę costituire la curatela su qualcuno

kurator (art. 42 KC) curatore (art. 42 CC)

kurator procesowy curatore processuale

kurator sądowy (art. 599 KPC) curatore giudiziario (art. 599 CPC)

kurator z wyboru curatore a scelta

opieka (art. 590–598 KPC) tutela (art. 590–598 CPC)

być czymś opiekunem essere tutore di qualcuno

opiekun tutore

wymagać opieki richiedere la cura

osoba persona

osoba fizyczna persona fisica

osoba owdowiała vedova; persona rimasta vedova

- osoba rozwiedziona** persona divorziata
osoba stanu wolnego persona celibe/ nubile
osoba w separacji persona in separazione
osoba zamężna persona sposata
osobowość prawna personalità legale
- pełnoletni** maggiorenne
być małoletnim essere minorene
być pełnoletnim essere maggiorenne
małoletni, niepełnoletni minorene
niepełnoletniość età minore
nie być pełnoletnim non essere maggiorenne
pełnoletność età maggiore
pełnoletni domownik maggiorenne membro della famiglia
stać się pełnoletnim diventare maggiorenne
- pobyt** soggiorno (*jeżeli krótkoterminowy i okazjonalny* to dimora)
długość pobytu durata del soggiorno
miejsce pobytu luogo di soggiorno
- podmiot prawa** soggetto del diritto
podmiotowość prawna soggettività giuridica, personalità giuridica
- prawa publiczne** diritti pubblici
korzystać z praw publicznych godere dei diritti pubblici
- ubezwłasnowolnienie** (*art. 13 KC*) inabilitazione (*art. 13 CC*)
ubezwłasnowolniony inabilitato
umysłowo chory malato di mente
niezrównoważony umysłowo squilibrato mentale
postępowanie o ubezwłasnowolnienie procedura di inabilitazione
wniosek o ubezwłasnowolnienie richiesta di inabilitazione
- władza rodzicielska** patria potestà, potestà genitoriale
sprawować władzę rodzicielską esercitare la patria potestà
- zamieszkanie** residenza
miejsce zamieszkania luogo di residenza
przeniesienie miejsca zamieszkania trasferimento del luogo di residenza
zamieszkały residente
- zdolność do czynności prawnych** capacità di agire
brak zdolności do czynności prawnych mancanza di capacità di agire

---

DEFINICJE

DEFINIZIONE

- Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną (*art. 8 § 1 KC*), czyli jest podmiotem praw i obowiązków.

Ogni uomo dal momento della nascita ha **la capacità giuridica** (*art. 8 § 1 CC*), ossia è soggetto di diritti e doveri.

- Nie mają **zdolności do czynności prawnych** osoby, które nie ukończyły lat trzynastu oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie (*art. 12 KC*).

Non hanno **la capacità giuridica** coloro, che non hanno compiuto tredici anni e le persone del tutto interdetti (*art. 12 CC*).

- Termin „**osoba fizyczna**” oznacza każdego człowieka, który może być podmiotem stosunków cywilnoprawnych.

Il termine „**persona fisica**” si riferisce ad ogni uomo, che può essere soggetto di rapporti giuridici di diritto civile.

- Termin „**zdolność prawna**” oznacza zdolność do występowania w charakterze podmiotu (strony) w stosunkach cywilnoprawnych, tj. możliwość posiadania praw i obowiązków.

Il termine „**capacità giuridica**” si riferisce all’idoneità di essere soggetto (parte) nelle relazioni di diritto civile, cioè alla capacità di possedere diritti e doveri.

- **Zdolność prawna** każdego człowieka zaczyna się w chwili urodzenia, a kończy w chwili śmierci.

La **capacità giuridica** di ogni uomo comincia nel momento della nascita e termina al momento della morte.

- **Ograniczoną zdolność do czynności prawnych** mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo (*art. 15 KC*).

La **capacità giuridica limitata** hanno i minori che hanno compiuto tredici anni e le persone parzialmente inabilitate (*art. 15 CC*).

- **Pełną zdolność do czynności prawnych** nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności (*art. 11 KC*).

La **piena capacità di agire** si acquisisce al momento del conseguimento della maggiore età (*art. 11 CC*).

- **Pełnoletnim** jest, kto ukończył lat osiemnaście (*art. 10 § 1 KC*).

Maggiorenne è, colui ha compiuto diciotto anni (*art. 10 § 1 del CC*).

- **Pełnoletniość** osiąga się w chwili ukończenia osiemnastego roku życia.

La **maggiore età** si raggiunge al momento del compimento del diciottesimo anno di vita.

- Dla osoby **ubezwłasnowolnionej częściowo** ustanawia się kuratelę (*art. 16 § 2 KC*).

Per la persona **parzialmente inabilitata** si costituisce la curatela (*art. 16 § 2 CC*).

- **Kuratela** (opieka prawna) oznacza pieczę nad potrzebującą opieki osobą (np. niepełnoletnim lub umysłowo chorym) i jej majątkiem, w przypadku gdy ta osoba nie jest w stanie samodzielnie prowadzić własnych spraw.

La **curatela** (cura legale) significa la tutela della persona bisognosa di assistenza (per esempio minorene o malato mentale) e del suo patrimonio, nel caso in cui tale persona non sia capace di provvedere ai propri interessi in modo autonomo.

- Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli w skutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem (*art. 13 § 1 KC*).

Colui, che ha compiuto tredici anni, può essere inabilitato pienamente, se a causa di malattia psichica, deficienza mentale od altro tipo di disturbo psichico, in particolare alcolismo o tossicodipendenza, non è in grado di gestire il suo comportamento (*art. 13 § 1 CC*).

- Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu (*art. 25 KC*).

Il luogo di residenza della persona fisica è la località, in cui la persona soggiorna con la intenzione di soggiorno fisso (*art. 25 CC*).

- **Domicyl** oznacza miejsce stałego zamieszkania osoby, do którego zamierza ona wrócić, pomimo tymczasowej nieobecności. W prawie oznacza to, że można mieć różne miejsca zamieszkania, ale tylko jeden domicyl.

Il **domicilio** si riferisce al luogo della stabile residenza della persona, a cui intende tornare, nonostante una temporanea assenza. Dal punto di vista legale ciò significa che si può avere diversi luoghi di residenza, ma solo un domicilio.

---

2. OSOBA PRAWNA

PERSONA GIURIDICA

fundacja fondazione

akt założenia fundacji atto di costituzione della fondazione

fundacja użyteczności publicznej fondazione di pubblica utilità

fundacja publicznoprawna fondazione di diritto pubblico

fundacja prywatnoprawna fondazione di diritto privato

statut fundacji statuto della fondazione

stowarzyszenie associazione

założyć fundację costituire la fondazione

fundusz fondo

fundusz inwestycyjny fondo di investimento

przekazać na fundusz versare sul fondo

towarzystwo funduszy inwestycyjnych compagnia di fondi di investimento

organizacja organizzazione

jednostka organizacyjna unità organizzativa

organizacja pozarządowa organizzazione non governativa

organizacja rządowa organizzazione governativa

osoba prawna persona giuridica

osoba prawna prawa prywatnego persona giuridica di diritto privato

osoba prawna prawa publicznego persona giuridica di diritto pubblico

państwowa osoba prawna persona giuridica statale
ustanowić osobę prawną costituire una persona giuridica

Skarb Państwa Tesoro dello Stato

spółdzielnia cooperativa

bank spółdzielczy banca cooperativa

rejestr spółdzielni registro della cooperativa

spółdzielnia budowlana cooperativa edile

spółdzielnia kredytowa cooperativa di credito

spółdzielnia lokatorska cooperativa condominiale

spółdzielnia produkcyjna cooperativa di produzione

spółdzielnia rolnicza cooperativa agricola

spółdzielnia spóżywców cooperativa di produttori dei generi alimentari

spółdzielnia zbytu cooperativa di vendita

udział spółdzielczy quota della cooperativa

założyć spółdzielnię costituire cooperativa

związek spółdzielni unione delle cooperative

zakład publiczny organizzazione comunale inteso alla gestione dei servizi pubblici
od azienda speciale (cit. Corso di Diritto Amministrativo, Vincenzo Cerulli Irelli,
pagina 349, Giappichelli Editore – 2003)

DEFINICJE

DEFINIZIONE

■ **Osoba prawna** posiada niezależną osobowość prawną, tj. zdolność do wyrażania woli i skutecznego zaciągania zobowiązań we własnym imieniu, jak również posiada zdolność procesową.

La persona giuridica possiede autonoma personalità giuridica cioè la capacità di manifestare la propria volontà e di assumere gli obblighi in nome proprio ,nonchè possiede la capacità processuale.

■ **Osobami prawnymi** są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną (*art. 33 KC*).

Personae giuridiche sono il Tesoro dello Stato e le unità organizzative, a cui le norme particolari attribuiscono la personalità giuridica (*art. 33 CC*).

■ **Spółdzielnia** jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swych członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą (*art. 1 § 1 PrSpółdz*).

Cooperativa è una associazione volontaria di un illimitato numero di persone, di differente struttura personale e di differente fondo di partecipazione, che nel comune interesse dei suoi soci conduce una comune l'attività economica (*art. 1 § 1 Legge delle Cooperative*).

■ **Skarb Państwa** jest w stosunkach cywilnoprawnych podmiotem praw i obowiązków, które dotyczą mienia państwowego nienależącego do innych państwowych osób prawnych (*art. 34 KC*).

Nelle relazioni di diritto civile **il Tesoro dello Stato** è soggetto di diritti e doveri, che riguardano il patrimonio statale, indipendente da altre persone giuridiche statali (*art. 34 CC*)

■ Według Ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z 1985 r. **spółdzielnia mieszkaniowa** oznacza stowarzyszenie bądź inne товариство nieprowadzące działalności zarobkowej, założone w celu budowy, remontu lub zarządzania budynkiem mieszkalnym.

Secondo la Legge sulle cooperative edili del 1985 **cooperativa edile** significa una associazione o altra società non conducente attività lucrativa, fondata allo scopo di costruire, restaurare o gestire un edificio di abitazioni.

---

3. MIENIE

BENI

grunt terreno

grunt rolny terreno agricolo

wchodzić we władanie gruntem entrare nel possesso del terreno

władać gruntem possedere il terreno

władanie gruntem il possesso del terreno

nabycie mienia acquisto dei beni

mienie osób trzecich beni di persone terze

doznać uszczerbku majątkowego subire un danno patrimoniale

przestępstwo przeciwko mieniu delitto contro il patrimonio

nieruchomość immobile

egzekucja z nieruchomości esecuzione dall'immobile

obciążyć nieruchomość gravare l'immobile

nieruchomość posiadana na własność bez ograniczeń immobile posseduto in proprietà senza limitazioni

nieruchomość rolna terreno agricolo

nieruchomość ułamkowa immobile parziale

służebności gruntowe servitù prediali

nieruchomość służebna fondo servente

nieruchomość władająca fondo dominante

tytuł (prawo) do nieruchomości titolo (diritto) all'immobile

wartość nieruchomości valore dell'immobile

wyjawienie nieruchomości visura catastale

wycena nieruchomości valutazione dell'immobile

zająć nieruchomość pignorare l'immobile

zajęcie nieruchomości pignoramento dell'immobile

majątek (mienie) patrimonio (beni)

nabyć majątek acquistare il patrimonio

następca majątkowy successore del patrimonio

majątek całkowity patrimonio completo

majątek małżeński patrimonio comune dei coniugi

majątek odziedziczony patrimonio ereditato
majątek nieruchomości patrimonio immobiliare
majątek ruchomy patrimonio mobile
majątek spółki patrimonio della società
majątek wspólny patrimonio comune
odpowiadać całym swoim majątkiem rispondere con l'intero patrimonio
oszacowanie majątku stima del patrimonio
podział majątku divisione del patrimonio
prawo majątkowe diritto patrimoniale
przedmiot majątkowy oggetto patrimoniale
przedstawić sytuację majątkową presentare la situazione patrimoniale
przyjąć majątek accollare il patrimonio
rozporządzać majątkiem disporre del patrimonio
sprzedać majątek vendere il patrimonio
szkoda majątkowa danno patrimoniale
umowa o ograniczeniu lub wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej contratto
 matrimoniale sulla delimitazione o l'esclusione della comunione legale dei beni
wydać majątek consegnare il patrimonio
wyrządzić komuś szkodę majątkową causare a qualcuno un danno patrimoniale
zająć majątek pignorare il patrimonio
zarządzać majątkiem amministrare il patrimonio, gestire il patrimonio

rzecz bene

dobry materialny beni materiali
rzecz niepodlegająca zajęciu oggetto non sottoposto al pignoramento
rzeczy nieruchomości beni immobili
rzeczy ruchome beni mobili
rzecz zajęta bene pignorato
rzeczoznawca majątkowy perito patrimoniale
ograniczone prawa rzeczowe diritti reali limitati
własność rzeczy proprietà del bene
własność ziemi proprietà della terreno
zawłaszczenie rzeczy appropriazione del bene, utilizzo abusivo del bene
przywłaszczyć sobie bezprawnie cudzą rzecz appropriarsi illegalmente del bene
 altrui

DEFINICJE

DEFINIZIONE

■ **Mieniem** jest własność i inne prawa majątkowe (art. 44 KC).

Sono **beni** le cose che possono formare oggetto di proprietà e altri diritti patrimoniali (art. 44 CC).

■ **Rzeczami** w rozumieniu niniejszego kodeksu są tylko **przedmioty materialne** (art. 45 KC).

Beni ai sensi del presente codice sono solo **oggetti materiali** (art. 45 CC).

- **Nieruchomościami rolnymi** (gruntami rolnymi) są nieruchomości, które są lub mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybaczkiej (*art. 46 KC*).

Immobili agricoli (terreni agricoli) sono immobili, che sono o possono essere utilizzati per condurre un'attività produttiva in agricoltura nell'ambito della produzione di piante ed animali, non escludendo la produzione di ortaggi, frutta ed ittica (*art. 46 CC*).

- **Nieruchomościami** są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności (*art. 46 § 1 KC*).

Immobili sono parti della superficie della terra che costituiscono distinti oggetti di proprietà (terreni), come anche edifici durevolmente collegati col terreno o parte di tali edifici, se in forza di leggi particolari costituiscono oggetto di proprietà distinto dal terreno (*art. 46 § 1 CC*).

---

4. PRZYNALEŻNOŚCI

APPARTENENZE

część składowa parte integrante

przynależny appartenente

należny dovuto

przynależność nieruchomości appartenenza dell'immobile

przynależność rzeczy appartenenza della cosa

przynależność komuś appartenere a qualcuno

przysługujący spettante

rzecz główna bene principale

DEFINICJE

DEFINIZIONE

- **Część składowa** rzeczy nie może być odrębnym przedmiotem własności i innych praw rzeczowych (*art. 47 § 1 KC*).

Parte integrante della cosa non può essere un distinto oggetto di proprietà e di altri diritti reali (*art. 47 § 1 CC*).

- **Częścią składową** rzeczy jest wszystko, co nie może być od niej odłączone bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości albo bez uszkodzenia lub istotnej zmiany przedmiotu odłączonego (*art. 47 § 2 KC*).

Parte integrante della cosa è tutto ciò che non può essere da essa distaccata senza danno o cambiamento essenziale della integrità o senza danno od essenziale cambiamento dell'oggetto distaccato (*art. 47 § 2 CC*).

- Za **części składowe** nieruchomości uważa się także prawa związane z jej własnością (*art. 50 KC*).

Sono la **parte integrante** dell'immobile anche i diritti collegati con la sua proprietà (*art. 50 CC*).

- **Przynależnościami** są rzeczy ruchome potrzebne do korzystania z innej rzeczy (rzeczy głównej) zgodnie z jej przeznaczeniem, jeżeli pozostają z nią w faktycznym związku odpowiadającym temu celowi (*art. 51 § 1 KC*).

Appartenenze sono le cose mobili necessarie all'utilizzo di altra cosa (bene principale) in accordo con la sua destinazione, se restano con essa in fattuale collegamento corrispondente a questo scopo (*art. 51 § 1 CC*).

---

5. POŻYTKI

PROFITTI

pożytki profitti, benefici, frutti

pobierać pożytki riscuotere i profitti

pobieranie pożytków riscossione dei profitti

pożytki cywilne profitti civili

pożytki gruntu sąsiadującego profitti del terreno confinante

pożytki naturalne profitti naturali

pożytki naturalne rzeczy profitti naturali del bene

pożytki prawne profitti legali

pożytki przemysłowe profitti industriali

pożytki z prawa profitti dal diritto

pożytki z rzeczy profitti dal bene

pożytki z nieruchomości profitti dall'immobile

DEFINICJE

DEFINIZIONE

- **Pożytkami cywilnymi** rzeczy są dochody, które rzecz przynosi na podstawie stosunku prawnego (*art. 53 § 2 KC*).

Profitti civili del bene sono i proventi, che il bene apporta sulla base del rapporto giuridico (*art. 53 § 2 CC*).

- **Pożytkami naturalnymi** rzeczy są jej plody i inne odłączone od niej części składowe, o ile według zasad prawidłowej gospodarki stanowią normalny dochód z rzeczy (*art. 53 § 1 KC*).

I **frutti naturali** del bene sono i suoi frutti ed altre parti costitutive staccate da esso per quanto secondo le regole di una giusta economia determinano il normale profitto dal bene (*art. 53 § 1 CC*)

- **Pożytkami praw** są dochody, które prawo to przynosi zgodnie ze swym społeczno-gospodarczym przeznaczeniem (*art. 54 KC*).

I **frutti civili** costruiscono i proventi apportati dal titolo legale in base della sua destinazione socio-economica (*art. 54 CC*).

6. CZYNNOŚĆ PRAWNA

NEGOZIO GIURIDICO

czynność negozio giuridico

bezkuteczność czynności prawnej inefficacia del negozio giuridico

czynność cywilnoprawna negozio giuridico del diritto civile

czynność dokonana w drodze pomocy prawnej negozio giuridico esguito nella forma dell'aiuto legale

czynność egzekucyjna negozio giuridico esecutivo

czynność niecierpiąca zwłoki negozio da effettuare senza indugio

czynność prawna negozio giuridico

czynność prawna abstrakcyjna negozio giuridico astratto

czynność prawna bezskuteczna negozio giuridico inefficace (privo degli effetti)

czynność prawna bezwzględnie nieważna negozio giuridico nullo

czynność prawna dwustronna attività legale bilaterale

czynność prawna jednostronna negozio giuridico unilaterale

czynność prawna dwustronnie zobowiązująca negozio giuridico reciprocamente obbligatorio

czynność prawna dyssymulowana, ukryta negozio giuridico simulante, occulto

czynność prawna fikcyjna negozio giuridico fittizio

czynność prawna jednostronnie zobowiązująca negozio giuridico unilateralmente obbligatorio

czynność prawna kausalna negozio giuridico causale

czynność prawna konsensualna negozio giuridico consensuale

czynność prawna nieodpłatna negozio giuridico a titolo gratuito

czynność prawna niepełna negozio giuridico incompleto

czynność prawna odpłatna negozio giuridico a titolo oneroso

czynność prawna podjęta w celu pokrzywdzenia wierzycieli negozio giuridico compiuto in pregiudizio del creditore

czynność prawna powiernicza negozio giuridico fiduciario

czynność prawna pozakodeksowa negozio giuridico atipico

czynność prawna pozorna negozio giuridico apparente